

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

БУРБИКА Віталій Олександрович

УДК 342.9 (477)

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ З ПРАВООХОРОННИМИ
ОРГАНАМИ**

Спеціальність 12.00.07 – адміністративне право і процес;
фінансове право; інформаційне право

Автореферат
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата юридичних наук

Суми – 2017

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана в Сумському державному університеті Міністерства освіти і науки України.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук
СОЛОНАР Анастасія Вікторівна,
Сумський державний університет,
доцент кафедри адміністративного,
господарського права та фінансово-
економічної безпеки навчально-наукового
інституту права.

Офіційні опоненти: доктор юридичних наук, професор
ФРОЛОВ Юрій Миколайович,
Бердянський державний педагогічний
університет,
професор кафедри правознавства;

кандидат юридичних наук, доцент
ШОПТЕНКО Світлана Сергіївна,
Сумська філія Харківського національного
університету внутрішніх справ,
доцент кафедри юридичних дисциплін.

Захист відбудеться 28 грудня 2017 р. о 10⁰⁰ годині на засіданні спеціалізованої вченої ради К 55.051.07 Сумського державного університету за адресою: 40007, м. Суми, вул. Петропавлівська, 57, зала засідань вченої ради.

З дисертацією можна ознайомитися в бібліотеці Сумського державного університету за адресою: 40007, м. Суми, вул. Римського-Корсакова, 2.

Автореферат розісланий 24 листопада 2017 року.

В. о. секретаря
спеціалізованої вченої ради

М. І. Логвиненко

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Одним зі стратегічних курсів подальшої розбудови української державності є здійснення децентралізації державної влади, що вимагає вирішення цілої низки проблем, які існують сьогодні у сфері місцевого самоврядування. Так, окрім іншого, з урахуванням означеного курсу, який передбачає збільшення автономності органів місцевого самоврядування та розширення кола їх функцій як суб'єкта управління на локальному рівні, значної актуальності набуває питання врегулювання взаємодії цих суб'єктів публічної влади з державними органами, зокрема правоохоронними.

Проблематика діяльності органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів вже багато років перебуває у центрі уваги науковців, зокрема її вивчали: М. І. Ануфрієв, О. М. Бандурка, Є. Ю. Бараш, О. В. Батраченко, В. Т. Білоус, К. Л. Бугайчук, М. М. Бурбика, А. В. Васишин, С. Є. Віцин, М. В. Возник, Ю. В. Гаруст, А. П. Головін, І. П. Голосніченко, Н. В. Гришина, А. В. Губанов, С. Д. Гусарев, Е. Ф. Демський, В. В. Заросило, В. О. Заросило, Є. В. Зозуля, Р. А. Калюжний, М. О. Качинська, Т. А. Кобзева, Ю. І. Коваленко, Т. О. Коломоєць, В. К. Колпаков, А. Т. Комзюк, О. В. Копан, Т. М. Кравцова, А. М. Куліш, В. І. Курило, М. І. Логвиненко, К. В. Мамай, О. М. Музичук, Ю. С. Назар, В. І. Олефір, О. І. Остапенко, В. В. Пахомов, В. Г. Поліщук, О. С. Проневич, О. М. Резнік, Ю. І. Римаренко, І. О. Святокум, Г. П. Ситник, В. О. Січкач, Ю. С. Смирнов, А. О. Собакарь, А. В. Солонар, С. Г. Стеценко, О. Д. Терещук, М. П. Ткач, О. С. Федченко, О. Ф. Фрицький, Ю. М. Фролов, В. І. Шакур, С. С. Шоптенко, О. С. Юнін, О. Н. Ярмиш, С. С. Яценко та багато інших науковців. Однак цілий ряд важливих проблемних питань функціонування інституту місцевого самоврядування та правоохоронних органів, їх взаємодії між собою все ще вимагають подальшого більш детального та комплексного вивчення, що цілком зрозуміло, враховуючи його складний, багатогаспектний характер. Зокрема, в існуючих наукових працях не отримало комплексного вивчення питання взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами. Більшість дослідників якщо й звертає увагу на співпрацю даних суб'єктів, то досить поверхово, епізодично або ж лише в межах якогось окремого вузького напрямку. Як наслідок – відсутнє повноцінне теоретичне підґрунтя, необхідне для вдосконалення правових та організаційних засобів взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами, що обумовлює актуальність обраної тематики.

Таким чином, необхідність підвищення ефективності забезпечення основних прав людини і громадянина на локальному рівні, недостатність наукових розробок із проблематики взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами, недосконалість правового регулювання даного питання обумовлюють актуальність

комплексного дослідження сутності, змісту та особливостей зазначеного різновиду взаємодії, вивчення наявного стану останньої та визначення можливих шляхів її подальшого вдосконалення.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Роботу виконано відповідно до Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р, Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020», схваленої Указом Президента України від 12 січня 2015 р. № 5/2015, Стратегії розвитку наукових досліджень Національної академії правових наук України на 2016–2020 роки, затвердженої постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 3 березня 2016 р., а також у межах науково-дослідної теми навчально-наукового інституту права Сумського державного університету «Діяльність органів публічної влади щодо забезпечення стабільності та безпеки суспільства» (номер державної реєстрації 0114V001904).

Мета і задачі дослідження. *Мета* дисертаційної роботи полягає в тому, щоб на підставі аналізу норм Конституції України, міжнародних нормативно-правих актів, чинного законодавства України з досліджуваних питань, узагальнення практики реалізації форм і методів взаємодії між суб'єктами публічного управління, узагальнення міжнародного досвіду визначити сутність та особливості адміністративно-правових засад взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами, надати науково обґрунтовані пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення відповідного адміністративного законодавства.

Для досягнення поставленої мети в дисертаційному дослідженні необхідно вирішити такі *задачі*:

- визначити поняття та особливості взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами;
- розкрити мету, завдання та функції взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами;
- узагальнити принципи взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами;
- охарактеризувати стан адміністративно-правового регулювання взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами;
- окреслити структуру адміністративно-правового механізму взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами;
- встановити рівні та види взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами;
- систематизувати форми та методи взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами;
- встановити сутність та особливості процедури взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами;

- опрацювати організаційні засоби забезпечення взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами;
- вивчити зарубіжний досвід взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами та встановити можливості його використання в Україні;
- запропонувати напрямки вдосконалення адміністративного законодавства, яке регулює взаємодію органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами;
- оптимізувати критерії оцінювання ефективності взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, які виникають з приводу реалізації спільних завдань органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів.

Предметом дослідження є адміністративно-правові засади взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами.

Методи дослідження. У дисертації використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів наукового пізнання. За допомогою системного підходу узагальнено завдання, функції, принципи, рівні, види, форми, методи, процедури та організаційні засоби взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами (підрозділи 1.2, 1.3, 2.2 – 2.5). Методи аналізу та синтезу використано під час з'ясування сутності та особливостей взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами, а також у ході напрацювання пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства у досліджуваній сфері (розділ 3). Методи узагальнення, абстрагування та аналогії використовувалися при з'ясуванні змісту адміністративно-правового регулювання взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами (розділ 2), а також під час вивчення зарубіжного досвіду взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами та можливості його використання в Україні (підрозділ 3.1). Функціональний підхід застосовувався при визначенні й характеристиці завдань та функцій взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами (підрозділ 1.2). Логіко-семантичний метод використовувався в ході з'ясування сутності основних термінів, що використовувались у дисертаційному дослідженні (розділи 1 – 3). Аналітичний метод надав змогу виявити недоліки і колізії в чинному законодавстві, запропонувати шляхи його вдосконалення (підрозділи 3.1 – 3.3).

Науково-теоретичне підґрунтя дисертації становлять праці вчених у галузі загальної теорії держави і права, теорії управління, адміністративного права, інших галузевих наук. Нормативно-правовою основою дослідження є норми Конституції України, міжнародні нормативно-правові акти, ратифіковані у встановленому законом порядку, кодифіковані нормативно-правові акти, інші закони України, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України та інші

підзаконні нормативні акти, які визначають правові засади взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами. Інформаційною та емпіричною базою дослідження є узагальнення практики взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами, політико-правова публіцистика, результати опитування 136-ти працівників правоохоронних органів, довідкові видання, статистичні й аналітичні матеріали.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертація є одним із перших комплексних досліджень теоретичних та практичних аспектів адміністративно-правового забезпечення взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами. У результаті проведеного дослідження сформульовано ряд нових наукових положень і висновків. Зокрема:

вперше:

- обґрунтовано доцільність прийняття підзаконного нормативно-правового акта з питань взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами; визначено його зміст, загальні завдання та принципи даної взаємодії, основні напрямки та форми її здійснення, загальні права та обов'язки учасників взаємодії, а також процедурні аспекти її реалізації;

- організаційні засоби забезпечення взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами визначено як сукупність способів, прийомів, через використання яких сторони даної взаємодії досягають необхідного рівня цілеспрямованості, злагодженості, ефективності та результативності останньої;

- встановлено необхідність на законодавчому рівні закріпити, що взаємодія між органами місцевого самоврядування та окремими правоохоронними органами в Україні є їх прямим обов'язком під час реалізації правоохоронної політики у межах відповідного регіону;

удосконалено:

- характеристику принципів взаємодії правоохоронних органів з органами місцевого самоврядування, під якими запропоновано розуміти сукупність основоположних, науково обґрунтованих та прямо чи опосередковано закріплених у чинних нормах засад (ідей) узгодженої діяльності вищезазначених органів. Значення даних принципів полягає в тому, що вони визначають пріоритети та межі здійснення взаємодії;

- розуміння основних ознак адміністративно-правового механізму взаємодії органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів: а) являє собою сукупність закріплених чинним законодавством юридичних засобів; б) об'єктом впливу виступають публічні управлінські відносини; в) його дію направлено на забезпечення впорядкованості та законності відносин зазначеної взаємодії; г) забезпечується силою державного впливу;

- обґрунтування значення реалізації адміністративно-правових норм як структурного елемента адміністративно-правового механізму регулювання взаємодії органів місцевого самоврядування та

правоохоронних органів, яке полягає в тому, що завдяки їй формальні права та обов'язки суб'єктів взаємодії втілюються останніми у практичну діяльність з урахуванням її конкретних умов і обставин;

– характеристику методів взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами, під якими запропоновано розуміти сукупність науково обґрунтованих та закріплених на законодавчому рівні засобів і прийомів, які застосовуються суб'єктами в ході організації та здійснення заходів взаємодії;

– теоретико-методологічний підхід до встановлення значення інформаційно-аналітичної діяльності як організаційного засобу забезпечення взаємодії між правоохоронними органами та органами місцевого самоврядування, яка полягає у тому, що саме в ході її здійснення сторони отримують інформацію про стан об'єкта взаємодії, наявні у ньому проблемні моменти, про ефективність та результативність взаємодії, як у цілому, так і окремих її заходів, про думку громадськості з приводу якості та ефективності взаємодії правоохоронних органів з органами місцевого самоврядування тощо, що є необхідним для прийняття ефективних рішень та вжиття відповідних практичних заходів;

– розуміння того, що оцінювання результатів взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами має бути одним із головних інструментів визначення відповідності результатів такої взаємодії: по-перше, реально існуючим умовам і обставинам суспільного життя, в яких означена взаємодія здійснюється, – її доцільність та доречність; по-друге, поставленим цілям та наміченим завданням – цілеспрямованість та дієвість взаємодії; по-третє, кількості витрачених на організацію і реалізацію взаємодії ресурсів – ефективність взаємодії;

дістали подальшого розвитку:

– розкриття сутності адміністративно-правового регулювання взаємодії органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів як цілеспрямованого впливу держави на відносини, що виникають між зазначеними органами під час їх спільної діяльності, за допомогою норм адміністративного права;

– обґрунтування того, що методи взаємодії органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів не мають належного законодавчого закріплення, що пов'язано з відсутністю єдиного нормативно-правового акта, який би регулював дані правовідносини;

– встановлення того, що організаційні заходи нарівні з правовими виступають важливим інструментом упорядкування взаємодії, забезпечення її цілеспрямованості та ефективності, при цьому організаційні засоби є гнучкішими порівняно з правовими, що дозволяє сторонам більш детально врегулювати свої взаємовідносини в межах досліджуваної взаємодії і оперативніше реагувати на відповідні зміни у ній;

– окреслення того, що досвід ряду європейських країн свідчить про те, що органи місцевого самоврядування не тільки можуть, але й мають виступати повноцінним партнером правоохоронних органів у питанні

забезпечення публічної безпеки і порядку, протидії злочинності і адміністративним правопорушенням у межах певного регіону.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони становлять як науково-теоретичний, так і практичний інтерес, зокрема викладені в дисертації положення можуть бути використані у:

- науково-дослідній сфері – як основа для подальшого вивчення особливостей форм та методів взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами (*акт впровадження Кримінологічної асоціації України від 09.03.2017 р.*);

- правотворчості – під час опрацювання змін і доповнень до нормативно-правових актів, якими врегульовано процедури взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами (*акт впровадження Науково-дослідного інституту публічного права від 12.04.2017 р.*);

- правозастосовної діяльності – з метою підвищення ефективності взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами;

- освітньому процесі – під час підготовки підручників, навчальних посібників з дисциплін «Адміністративне право» й «Судові та правоохоронні органи»; вони вже використовуються в ході проведення занять із зазначених дисциплін у Сумському державному університеті та Харківському національному університеті внутрішніх справ. Їх враховано також у навчально-методичних розробках, підготовлених за участю автора (*акти впровадження Сумського державного університету від 15.03.2017 р. та Харківського національного університету внутрішніх справ від 30.03.2017 р.*).

Апробація результатів дисертації. Підсумки розроблення проблеми в цілому, окремих її аспектів, одержані узагальнення і висновки було оприлюднено на науково-практичних конференціях: «Публічне адміністрування в сфері внутрішніх справ» (Київ, 2015); «Національні та міжнародні механізми захисту прав людини» (Харків, 2016); «Теоретичний аналіз і наукові дослідження юриспруденції у світовій науці» (Київ, 2016); «Сучасні проблеми адміністративного права та процесу» (Харків, 2017).

Публікації. Основні результати дисертаційного дослідження викладено у семи статтях, опублікованих у наукових фахових виданнях України та наукових періодичних виданнях інших держав, та чотирьох тезах наукових повідомлень на науково-практичних конференціях.

Структура дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, що містять 12 підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Повний обсяг дисертації становить 251 сторінку. Список використаних джерел включає 448 найменувань та розміщений на 49 сторінках, додатки розташовано на 9 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У вступі обґрунтовуються актуальність теми дисертаційної роботи, її зв'язок з науковими програмами, планами, темами, визначаються об'єкт, предмет і методи дослідження, формулюються його мета та завдання, розкриваються наукова новизна, теоретичне і практичне значення дисертаційної роботи, надаються відомості про апробацію результатів дослідження.

Розділ 1 «Методологічні засади взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами» присвячено дослідженню сутності поняття та особливостей взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами; з'ясуванню її мети, завдань та функцій; аналізу сутності та кола принципів даної взаємодії, а також вивченню стану її адміністративно-правового регулювання.

У підрозділі 1.1 *«Поняття та особливості взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами»* з'ясовано сутність понять «органи місцевого самоврядування» та «правоохоронні органи».

Запропоновано визначити поняття взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами як сумісну, погоджену за рядом умов (факторів) діяльність зазначених органів, здійснювану у порядку та межах, визначених чинним законодавством України, спрямовану на забезпечення публічного порядку та безпеки, протидію порушенням, захист прав і законних інтересів індивідуальних та колективних суб'єктів, а також вирішення інших суспільно значущих справ місцевого характеру.

Виокремлено ключові особливості взаємодії органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів. Наголошено, що дані особливості обумовлені специфікою правового статусу учасників взаємодії, а також публічно-управлінською природою останньої.

У підрозділі 1.2 *«Мета, завдання та функції взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами»* зазначається, що зміст, характер та спрямованість взаємодії визначаються її цілями, завданнями та функціями. У зв'язку із цим з'ясовано сутнісний зміст понять «мета», «завдання» та «функції». Наголошено, що мета – це свого роду ідеальне передбачення результатів взаємодії, тоді як завдання конкретизують мету на кожному конкретному етапі даної взаємодії, залежно від об'єктивно існуючих умов і обставин, у яких вона відбувається. За результатами вивчення нормативно-правових актів та наукових поглядів визначено та охарактеризовано основні завдання зазначеної взаємодії.

Запропоновано під функціями взаємодії органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів розуміти основні напрямки спільної діяльності зазначених органів. Наведено перелік та розкрито зміст основних функцій досліджуваної взаємодії. Зокрема до таких

функцій віднесено: захисну, охоронну, профілактичну, контрольну, координаційну, соціальну, дозвільну, інформаційну.

У підрозділі 1.3 «Принципи взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами» приділено увагу з'ясуванню сутності поняття «принцип». Проаналізовано наукові точки зору щодо розуміння сутнісного змісту принципів права. На підставі чого запропоновано під принципами взаємодії розуміти науково обгрунтовані та сформульовані у вигляді загальних, засадничих, імперативних положень закономірності суспільного життя, відповідно до яких має організовуватися і реалізовуватися спільна діяльність суб'єктів як приватного, так і публічного характеру. Наведено систему принципів взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами.

До загальних принципів взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами віднесено такі: верховенство права, законність, системність, професіоналізм, рівність. До кола спеціальних принципів включено: безперервність; оперативність та доцільність; відповідальність, спільність мети та інтересів; оптимальність, науковість, плановість. Охарактеризовано сутнісний зміст та значення даних принципів. Запропоновано власне тлумачення поняття «принципи взаємодії органів внутрішніх справ з органами місцевого самоврядування».

У підрозділі 1.4 «Адміністративно-правове регулювання взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами» досліджено сутнісний зміст та характерні властивості понять «регулювання», «державне регулювання», «правове регулювання».

Зроблено висновок про те, що адміністративно-правове регулювання взаємодії органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів – це цілеспрямований вплив держави на відносини, що виникають між зазначеними органами під час їх спільної діяльності, за допомогою норм адміністративного права.

Розділ 2 «Зміст взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами» присвячено дослідженню поняття та структури адміністративно-правового механізму взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами, з'ясуванню рівнів та видів такої взаємодії, аналізу форм, методів та процедур її реалізації, а також вивченню організаційних засобів забезпечення зазначеного співробітництва.

У підрозділі 2.1 «Поняття та структура адміністративно-правового механізму взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами» проаналізовано наукові точки зору щодо розуміння сутності поняття «механізм» та «механізм правового регулювання», з'ясовано характерні властивості останнього. Окрема увага приділена сутнісному змісту та ознакам механізму адміністративно-правового регулювання, задля чого вивчено відповідні доктринальні підходи до розуміння даного питання. На підставі

проведеного дослідження сформульовано визначення адміністративно-правового механізму регулювання взаємодії органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів. Визначено характерні ознаки даного механізму.

До основних структурних елементів адміністративно-правового механізму взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами віднесено: адміністративно-правові норми, реалізацію адміністративно-правових норм, адміністративно-правові відносини, правову культуру та законність. Розкрито зміст кожного елемента.

У підрозділі 2.2 «Рівні та види взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами» виокремлено наступні рівні взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами: загальнодержавний, регіональний та місцевий (локальний). Охарактеризовано зміст та значення кожного рівня.

Досліджено такі види взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами: взаємодія у сфері боротьби зі злочинністю; взаємодія у сфері охорони громадського порядку; взаємодія у сфері забезпечення прав і свобод громадянина; взаємодія у сфері забезпечення особистої безпеки громадян; взаємодія у сфері забезпечення гарантій прав і свобод людини і громадянина; взаємодія у сфері забезпечення особистої безпеки громадян; безпосередня взаємодія; опосередкована взаємодія; гласна взаємодія; негласна взаємодія; постійна взаємодія; тимчасова взаємодія; разова взаємодія; стратегічна взаємодія; тактична взаємодія; оперативна взаємодія; регламентована взаємодія; ініціативна взаємодія.

У підрозділі 2.3 «Форми та методи взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами» досліджено зміст поняття «форма», зокрема в розрізі права та здійснення управлінської діяльності. Окрема увага приділена характеристиці сутності, ознак та кола форм взаємодії суб'єктів публічного управління між собою та з іншими учасниками суспільних відносин.

Спираючись на положення чинного законодавства та з урахуванням основних напрямків здійснення взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами виокремлено та охарактеризовано основні форми співпраці даних суб'єктів.

Запропоновано під методами взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами розуміти сукупність науково обґрунтованих та закріплених на законодавчому рівні засобів і прийомів, які застосовуються суб'єктами в ході організації та здійснення заходів взаємодії.

До основних груп методів зазначеної взаємодії віднесено наступні: адміністративні, організаційні, соціально-психологічні та економічні методи. Розкрито зміст та характер кожної групи методів.

У підрозділі 2.4 «Процедури взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами» проведено аналіз

наукових точок зору щодо розуміння сутності понять «процедура», «правова процедура», адміністративно-правова процедура». З'ясовано характерні властивості адміністративних процедур.

Запропоновано під процедурою взаємодії органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів розуміти встановлений чинним законодавством України порядок дій органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів під час здійснення їх сумісної діяльності задля досягнення спільної мети.

З урахування напрямків здійснення досліджуваної взаємодії та керуючись положеннями чинного законодавства розглянуто основні процедурні аспекти організації та здійснення взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами.

У підрозділі 2.5 «Організаційні засоби забезпечення взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами» відзначається, що важливими факторами забезпечення належного рівня взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами є організаційне забезпечення даного процесу. Запропоновано під організаційними засобами забезпечення взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами розуміти сукупність способів, прийомів, через використання яких сторони даної взаємодії досягають необхідного рівня цілеспрямованості, злагодженості, ефективності та результативності останньої.

Виокремлено наступні організаційні засоби взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами: визначення об'єкта взаємодії; постановка цілей взаємодії та окреслення її завдань; визначення основних напрямків та форм взаємодії; визначення організаційної структури механізму взаємодії; визначення джерел фінансового та матеріально-технічного забезпечення досліджуваної взаємодії, а також розподіл відповідних ресурсів між її учасниками; здійснення інформаційно-методичного забезпечення взаємодії; планування; проведення кадрової роботи; контроль; оцінювання.

Розділ 3 «Шляхи вдосконалення взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами» присвячено дослідженню зарубіжного досвіду взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами та визначенню можливостей його використання в Україні, вивченню шляхів удосконалення адміністративного законодавства, яке регулює дану взаємодію в нашій державі, а також розгляду проблеми оптимізації критеріїв оцінювання ефективності вказаної взаємодії.

У підрозділі 3.1 «Зарубіжний досвід взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами та можливості його використання в Україні» досліджено організаційно-правові механізми взаємодії органів муніципального управління з національними правоохоронними системами в таких країнах, як Франція, Німеччина (ФРН), Польща, Великобританія. З огляду на проведені дослідження зроблено відповідні висновки щодо стану та значення взаємодії

значених суб'єктів у вказаних зарубіжних державах. На підставі аналізу зарубіжної практики організації та здійснення означеної взаємодії виокремлено її найбільш важливі аспекти, які мають бути враховані під час розвитку даної взаємодії в Україні.

У підрозділі 3.2 «Удосконалення адміністративного законодавства, яке регулює взаємодію органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами» акцентовано увагу на тому, що чинне адміністративне законодавство з питань взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами потребує вдосконалення, оскільки воно не забезпечує якісного юридичного підґрунтя для досягнення належного рівня ефективності та результативності даної взаємодії. При цьому перешкоджають досягненню високих показників якості та дієвості досліджуваної взаємодії не лише відсутність відповідних нормативно-правових актів, які б стосувалися безпосередньо питань останньої, а й недоліки в законодавчому врегулюванні правового статусу кожного із суб'єктів цієї взаємодії окремо.

Звернено увагу на необхідність більш чіткого та змістовного підходу до питання законодавчого оформлення організаційно-правових засад діяльності в Україні муніципальної поліції, корисність та ефективність якої доведені міжнародною практикою. Розглянуто необхідність поліпшення якості законодавчої бази взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами на підзаконному рівні.

У підрозділі 3.3 «Оптимізація критеріїв оцінювання ефективності взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами» визначено сутність та роль оцінювання у сфері публічного управління. Встановлено ключові аспекти оцінювання, що обумовлюють його важливість для досліджуваної взаємодії. Запропоновано критерії оцінювання ефективності взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами розуміти як підстави, за якими (або ж засоби, за допомогою яких) здійснюється оцінювання даної взаємодії.

Акцентовано увагу на тому, що однією із ключових проблем оцінювання досліджуваної взаємодії є те, що сьогодні не існує чітко сформованого офіційного підходу до кола критеріїв, за якими здійснюється таке оцінювання. Пропонується як ключові критерії оцінювання ефективності взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами закріпити: громадську думку; думку співпрацюючих сторін з приводу її стану, зокрема ефективності; функціональну ефективність; економічну ефективність. Розкрито сутність кожного запропонованого критерію та зроблено відповідні висновки.

ВИСНОВКИ

У дисертації наведено теоретичне узагальнення і нове вирішення наукового завдання – визначення сутності та особливостей адміністративно-правових засад взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами. В результаті проведеного дослідження сформульовано ряд висновків, пропозицій та рекомендацій, спрямованих на досягнення поставленої мети. Основні з них такі:

1. Під взаємодією органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами запропоновано розуміти сумісну, погоджену за рядом умов (факторів) діяльність зазначених органів, здійснювану у порядку та межах, визначених чинним законодавством України, спрямовану на забезпечення публічного порядку та безпеки, протидію правопорушенням, захист прав і законних інтересів індивідуальних та колективних суб'єктів, а також вирішення інших суспільно значущих справ місцевого характеру.

Окреслено такі особливості взаємодії органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів: а) передбачає узгодженість дій (зокрема, під час планування спільних заходів) щодо забезпечення громадського порядку на місцях; б) визначається потребами, інтересами та цілями сторін; в) має місце відповідальність керівників зазначених органів за винесене і погоджене рішення; г) є безперервною в організації діяльності щодо забезпечення громадського порядку та безпеки; ґ) під час взаємодії мають неухильно дотримуватись норми чинного законодавства України; д) орієнтована на підвищення рівня правової культури суспільства в цілому та правосвідомості окремих громадян; е) є спільною діяльністю, що спрямована на покращення зовнішнього та внутрішнього іміджу як правоохоронних органів, так і органів місцевого самоврядування.

2. Визначено мету взаємодії органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів: а) забезпечення громадської безпеки та правопорядку на конкретній території; б) охорона та захист прав, свобод і законних інтересів людини і громадянина, а також прав і законних інтересів колективних суб'єктів, які перебувають, провадять свою діяльність на відповідній території; в) зміцнення засад конституційного ладу України; г) вирішення окремих питань щодо протидії правопорушенням та щодо боротьби зі злочинністю; ґ) покращення якості надання адміністративних послуг суб'єктами взаємодії; д) підвищення довіри населення як до органів місцевого самоврядування, так і до правоохоронних органів, створення позитивного іміджу зазначених суб'єктів публічного управління серед громадськості.

Доведено, що для досягнення загальної мети взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами вони виконують наступні специфічні завдання у цій сфері: а) розроблення та здійснення заходів щодо фінансового забезпечення вказаних органів (правильно побудована і налагоджена система матеріально-технічного забезпечення

взаємодії є важливою запорукою ефективного та результативного виконання сторонами спільних заходів на шляху до поставленої мети (цілей)); б) розгляд справ про адміністративні правопорушення, віднесені законом до їх відання, а також утворення адміністративних комісій та комісій з питань боротьби зі злочинністю, спрямування їх діяльності; в) створення умов для забезпечення життєво важливих потреб і законних інтересів населення; г) забезпечення публічного порядку і безпеки на вулицях, площах, у парках, скверах, на стадіонах, вокзалах, в аеропортах та інших публічних місцях; ґ) протидія корупції на регіональному рівні.

Функції взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами об'єднано у дві групи: основні та додаткові. До основних функцій віднесені: а) захисна; б) профілактична; в) охоронна; г) координаційна; ґ) соціальна; д) контрольна (наглядова); е) дозвільна; є) інформаційна; ж) аналітична. До додаткових (специфічних) функцій взаємодії органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів запропоновано віднести наступні: а) нормотворча; б) ресоціалізаційна.

3. До загальних принципів взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами віднесено наступні: а) принцип верховенства права; б) принцип законності; в) принцип системності; ґ) принцип професіоналізму; г) принцип рівності. До спеціальних принципів віднесено наступні: а) принцип безперервності; б) принцип оперативності та доцільності; в) принцип юридичної відповідальності; ґ) принцип спільності інтересів; г) принцип оптимальності; д) принцип науковості; е) принцип соціального захисту; є) принцип плановості.

4. На підставі аналізу адміністративно-правового регулювання взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами обґрунтовано, що сьогодні в нашій державі не сформовано комплексного нормативно-правового базису для організації та здійснення взаємодії органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів. Чинними законодавчими положеннями регламентуються лише окремі аспекти спільної діяльності цих суб'єктів публічного управління.

5. Під адміністративно-правовим механізмом регулювання взаємодії органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів запропоновано розуміти систему засобів адміністративного права, за допомогою яких забезпечуються впорядкування та спрямування у русло законності відносин, що виникають між зазначеними органами під час їх спільної діяльності. Виокремлено наступні структурні елементи адміністративно-правового механізму взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами: адміністративно-правові норми, реалізація адміністративно-правових норм, адміністративно-правові відносини, права культура та законність.

6. Виокремлено три рівні взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами: загальнодержавний, регіональний та місцевий (локальний), при цьому акцентовано увагу на

тому, що, враховуючи специфіку діяльності органів місцевого самоврядування, найбільш ефективною є взаємодія зазначених органів саме на місцевому рівні, що значною мірою пов'язано з правовим статусом органів місцевого самоврядування.

Запропоновано класифікувати види взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами за такими класифікаційними ознаками: а) напрямком взаємодії: взаємодія у сфері боротьби зі злочинністю; взаємодія у сфері охорони громадського порядку; взаємодія у сфері забезпечення прав і свобод громадянина; взаємодія у сфері забезпечення особистої безпеки громадян; взаємодія у сфері забезпечення гарантій прав і свобод людини і громадянина; взаємодія у сфері забезпечення особистої безпеки громадян; б) залежно від ступеня та характеру зв'язку між органами місцевого самоврядування з правоохоронними органами: безпосередня та опосередкована взаємодія; в) за ступенем конспірації або конфіденційності взаємодії між органами місцевого самоврядування з правоохоронними органами: гласна взаємодія; негласна взаємодія; г) за способом виконання завдань взаємодії між органами місцевого самоврядування з правоохоронними органами: спільне функціонування взаємодіючих служб; самостійне функціонування взаємодіючих служб; г) за часом і тривалістю спільних дій під час взаємодії між органами місцевого самоврядування з правоохоронними органами: постійна, тимчасова та разова взаємодія; д) за способом виконання завдань взаємодії органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів: стратегічна; тактична; оперативна взаємодія; е) за підставами виникнення необхідності взаємодії між органами місцевого самоврядування з правоохоронними органами: регламентована та ініціативна взаємодія.

7. Виокремлено та охарактеризовано такі форми взаємодії органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів: а) проведення спільних засідань керівників органів місцевого самоврядування та керівників правоохоронних органів; б) створення спільних робочих груп з метою оперативного вирішення проблем забезпечення публічного порядку та безпеки у регіоні; в) спільне узагальнення статистичної інформації щодо стану злочинності у регіоні; г) розроблення спільних програм, спрямованих на забезпечення правопорядку у регіоні; д) взаємне звітування перед територіальною громадою щодо стану злочинності у регіоні; е) створення оперативних штабів; є) спільне планування першочергових заходів, спрямованих на забезпечення правопорядку у регіоні; ж) обмін оперативною інформацією; з) спільне розроблення нормативно-правових актів, що регламентують взаємодію органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів.

Методи взаємодії органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів запропоновано об'єднати в такі групи: адміністративні, організаційні, соціально-психологічні, економічні.

8. Під процедурою взаємодії органів місцевого самоврядування

та правоохоронних органів запропоновано розуміти встановлений чинним законодавством України порядок дій органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів під час здійснення їх сумісної діяльності задля досягнення спільної мети.

9. Виокремлено наступні організаційні засоби, використання яких правоохоронними органами та органами місцевого самоврядування має забезпечити належний рівень цілеспрямованості, злагодженості та дієвості означеної взаємодії: 1) визначення об'єкта взаємодії; 2) постановка цілей взаємодії та окреслення її завдань; 3) визначення основних напрямків та форм взаємодії, що є важливим моментом для забезпечення належного вектору реалізації взаємодії та, відповідно, попередження розпорошення зусиль; 4) визначення організаційної структури механізму взаємодії, тобто встановлення підрозділів і посадових осіб, через яких відбуватиметься досліджувана взаємодія, які її координуватимуть та контролюватимуть; 5) визначення джерел фінансового та матеріально-технічного забезпечення досліджуваної взаємодії, а також розподіл відповідних ресурсів між її учасниками; 6) здійснення інформаційно-методичного забезпечення взаємодії; 7) планування; 8) проведення кадрової роботи, яке передбачає визначення безпосередніх виконавців тих чи інших заходів у межах досліджуваної взаємодії, роз'яснення їм їх завдань та функцій, а також кола та меж їх повноважень; забезпечення виконавців необхідними ресурсами; 9) контроль, який виступає важливим інструментом перевірки дотримання сторонами режиму законності в ході їх взаємодії; 10) оцінювання, завдяки якому з'ясовується рівень ефективності та результативності взаємодії правоохоронних органів з органами місцевого самоврядування.

10. На підставі аналізу зарубіжної практики організації та здійснення взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами виокремлено наступні її важливі аспекти, які мають бути враховані в Україні: 1) органи самоврядування мають брати участь у призначенні керівництва правоохоронних органів, що діють на підвідомчій першим території; 2) органи місцевого самоврядування повинні брати участь у стратегічному плануванні роботи правоохоронних органів; 3) органи місцевого самоврядування повинні брати участь у фінансуванні та матеріально-технічному забезпеченні діяльності правоохоронних органів; 4) органи місцевого самоврядування мають виступати одним із ключових суб'єктів координації досліджуваної взаємодії, а також здійснення контролю за якістю й ефективністю її реалізації на відповідній території; 5) правоохоронні органи зобов'язані періодично звітувати перед органами місцевого самоврядування щодо стану законності і правопорядку в регіоні.

11. З метою вдосконалення адміністративного законодавства, яке регулює взаємодію органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами, запропоновано: а) переглянути закони, що визначають основи правового становища органів місцевого

самоврядування та відповідних правоохоронних органів, зокрема закони «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про національну поліцію», «Про прокуратуру», «Про Службу безпеки України», «Про Державну прикордонну службу України», адже у даних нормативно-правових актах або досить опосередковано йдеться про досліджувану взаємодію, або містяться лише лаконічні вказівки та те, що відповідний правоохоронний орган, здійснюючи свої повноваження, взаємодіє з іншими органами влади та органами місцевого самоврядування; б) більш ретельну увагу приділити питанню законодавчого оформлення створення та організаційно-правових засад діяльності в Україні муніципальної поліції; в) розробити та прийняти підзаконний нормативно-правовий акт з питань взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами, щоб визначити загальні завдання та принципи даної взаємодії, основні напрямки та форми її здійснення, встановити загальні права та обов'язки учасників цієї взаємодії, а також процедурні аспекти її реалізації; г) зобов'язати органи місцевого самоврядування та правоохоронні органи укладати на регіональному рівні відповідні угоди про співпрацю.

12. Серед критеріїв оцінювання результатів взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами названо: а) громадську думку про результати такої взаємодії (для того, щоб дана підстава з'ясування рівня ефективності, доцільності та дієвості досліджуваної взаємодії забезпечувала отримання показників, які відповідають об'єктивно існуючому, дійсному стану справ у цій сфері, громадськість повинна належним чином інформуватися про ключові аспекти такої взаємодії, про її цілі, завдання, етапи та отримані результати – лише за таких умов можна сподіватися на більш-менш високий рівень об'єктивності та правдивості такого показника, як стан громадської думки при визначенні ефективності вищезгаданої взаємодії); б) думку про результати взаємодії органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів керівників таких органів, а також посадових осіб, які є безпосередніми виконавцями (реалізаторами) даної взаємодії; в) функціональну та економічну ефективність взаємодії органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ:

1. Бурбика В. О. Методи взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами / В. О. Бурбика // Науковий вісник Ужгородського державного університету. Серія «Право». – 2014. – Вип. 29. Ч. 2. Т. 3. – С. 98–100.
2. Бурбика В. О. Характеристика окремих структурних елементів адміністративно-правового механізму взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами / В. О. Бурбика // Наука і правоохорона. – 2015. – № 1 (28). Ч. 2. – С. 27–32.

3. Бурбика В. О. Мета та завдання взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами / В. О. Бурбика // Європейські перспективи. – 2017. – № 1. – С. 79–84.

4. Бурбика В. О. Адміністративно-правове регулювання взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами / В. О. Бурбика // Право UA. – 2016. – № 3. – С. 108–113.

5. Бурбика В. О. Поняття та особливості методів взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами / В. О. Бурбика // Наше право. – 2017. – № 1. – С. 78–83.

6. Бурбика В. О. Процедура взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами / В. О. Бурбика // Верховенство права. – 2017. – № 1. – С. 70–75.

7. Бурбыка В. А. Понятие и особенности взаимодействия органов местного самоуправления с правоохранительными органами / В. А. Бурбыка // *Legea si viata* (Закон и жизнь (Молдова)). – 2017. – № 1/2 (301). – С. 21–24.

8. Бурбика В. О. До розуміння мети та завдань взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами / В. О. Бурбика // Публічне адміністрування в сфері внутрішніх справ : матеріали круглого столу (м. Київ, 14 трав. 2015 р.). – К. : Нац. акад. внутр. справ, 2015. – С. 51–53.

9. Бурбика В. О. Характеристика взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами у розрізі додержання прав та свобод людини у правоохоронній діяльності / В. О. Бурбика // Національні та міжнародні механізми захисту прав людини : тези доп. Всеукр. круглого столу (м. Харків, 20 квіт. 2016 р.) / МВС України ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Х., 2016. – С. 161–164.

10. Бурбика В. О. Адміністративно-правова норма, як елемент механізму адміністративно-правового регулювання взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами / В. О. Бурбика // Теоретичний аналіз і наукові дослідження юриспруденції у світовій науці : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 16–17 груд. 2016 р.). – К. : НДІ публіч. права, 2016. – С. 65–67.

11. Бурбика В. О. Взаємодія органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами / В. О. Бурбика // Сучасні проблеми адміністративного права та процесу : тези доп. учасників Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 30 черв. 2017 р.) / МВС України ; Харків. нац. ун-т внутр. справ ; каф. адмін. права та процесу ф-ту № 3. – Х. : ХНУВС, 2017. – С. 190–193.

АНОТАЦІЯ

Бурбика В. О. Адміністративно-правові засади взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами. – На правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес;

фінансове право; інформаційне право. – Сумський державний університет. – Суми, 2017.

Дисертаційна робота присвячена визначенню змісту та особливостей взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами. Встановлюються сутність та особливості взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами. Розкриваються мета, завдання та функції взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами, узагальнюються її принципи. Характеризується стан адміністративно-правового регулювання взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами. Пропонується поняття та окреслюється структура адміністративно-правового механізму взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами. Встановлюються рівні, види, форми та методи взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами, узагальнюються її процедури. Визначаються організаційні засоби забезпечення взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами. Вивчається зарубіжний досвід взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами та встановлюються можливості його використання в Україні. Пропонуються напрямки вдосконалення адміністративного законодавства, яке регулює взаємодію органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами. Оптимізуються критерії оцінювання ефективності взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами.

Ключові слова: адміністративно-правові засади, взаємодія, органи місцевого самоврядування, правоохоронні органи, мета, завдання, функції, принципи, форми, методи, організація, оцінювання.

АННОТАЦІЯ

Бурбыка В. А. Административно-правовые основы взаимодействия органов местного самоуправления с правоохранительными органами. – На правах рукописи.

Диссертация на соискание учёной степени кандидата юридических наук по специальности 12.00.07 – административное право и процесс; финансовое право; информационное право. – Сумской государственной университет. – Сумы, 2017.

В диссертации приведено теоретическое обобщение и новое решение научной задачи – определение сущности и особенностей административно-правовых основ взаимодействия органов местного самоуправления с правоохранительными органами. Устанавливается сущность взаимодействия органов местного самоуправления с правоохранительными органами, под которой предложено понимать совместную, согласованную по ряду условий (факторов) деятельность указанных органов, осуществляемую в порядке и пределах, определенных действующим законодательством Украины, направленную на обеспечение общественного порядка и безопасности, противодействие

правонарушениям, защиту прав и законных интересов индивидуальных и коллективных субъектов, а также решение других общественно значимых дел местного характера. Раскрываются цель, задачи и функции взаимодействия органов местного самоуправления с правоохранительными органами. Обобщаются принципы взаимодействия органов местного самоуправления с правоохранительными органами.

К общим принципам взаимодействия органов местного самоуправления с правоохранительными органами отнесены следующие: а) принцип верховенства права; б) принцип законности; в) принцип системности; г) принцип профессионализма; г) принцип равенства. К специальным принципам отнесены следующие: а) принцип непрерывности; б) принцип оперативности и целесообразности; в) принцип юридической ответственности; г) принцип общности интересов; д) принцип оптимальности; е) принцип научности; ж) принцип социальной защиты; з) принцип плановости. Характеризуется состояние административно-правового регулирования взаимодействия органов местного самоуправления с правоохранительными органами.

Предлагается понятие административно-правового механизма взаимодействия органов местного самоуправления с правоохранительными органами. Выделяются следующие структурные элементы административно-правового механизма взаимодействия органов местного самоуправления с правоохранительными органами: административно-правовые нормы, реализация административно-правовых норм, административно-правовые отношения, правовая культура и законность. Устанавливаются уровни, виды, формы и методы взаимодействия органов местного самоуправления с правоохранительными органами. Определяется понятие процедуры взаимодействия органов местного самоуправления и правоохранительных органов, под которой следует понимать установленный действующим законодательством Украины порядок действий органов местного самоуправления и правоохранительных органов при осуществлении их совместной деятельности для достижения общей цели.

Изучается зарубежный опыт взаимодействия органов местного самоуправления с правоохранительными органами, устанавливаются возможности его использования в Украине. Предлагаются направления совершенствования административного законодательства, регулирующего взаимодействие органов местного самоуправления с правоохранительными органами. Оптимизируются критерии оценки эффективности взаимодействия органов местного самоуправления с правоохранительными органами.

Ключевые слова: административно-правовые основы, взаимодействие, органы местного самоуправления, правоохранительные органы, цель, задачи, функции, принципы, формы, методы, организация, оценивание.

SUMMARY

Burbyka V.O. Administrative and Legal Principles of Interaction between Local Self-Governments and Law Enforcement Agencies. — Manuscript.

The thesis for a candidate's degree by the specialty 12.00.07 – administrative law and procedure; financial law; informational law. – Sumy State University. – Sumy, 2017.

The thesis is focused on the definition of the content and features of interaction between local self-governments and law enforcement agencies. The essence and features of interaction between local self-governments and law enforcement agencies have been established. The objective, tasks and functions of interaction between local self-governments and law enforcement agencies have been revealed; its principles have been generalized. The author has characterized the state of administrative and legal regulation of interaction between local self-governments and law enforcement agencies. The author has suggested the concept and has outlined the structure of administrative and legal mechanism of interaction between local self-governments and law enforcement agencies. Levels, types, forms and methods of interaction between local self-governments and law enforcement agencies have been established; their procedures have been generalized. The organizational means of ensuring interaction between local self-governments and law enforcement agencies have been determined. International experience of interaction between local self-governments and law enforcement agencies has been studied; and the possibilities of its implementation in Ukraine have been established. The author has offered directions of improving administrative legislation, which regulates interaction between local self-governments and law enforcement agencies. The criteria for assessing the effectiveness of interaction between local self-governments and law enforcement agencies have been optimized.

Key words: administrative and legal principles, interaction, local self-governments, law enforcement agencies, objective, tasks, functions, principles, forms, methods, organization, evaluation.

Підп. до друку 21.11.2017 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Друк офсетний.
Обл.-вид. арк. 1,0. Тираж 100 пр. Вид. №4/17.

Віддруковано у видавництві «Ярославна»,
40030, Суми, вул. Горького, 2,
тел.: +38-050-085-80-30

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
серія ДК №332 від 09.02.2001 р., видане Державним
Комітетом інформаційної політики, телебачення
та радіомовлення України.